

TEGEL

ORGAN FÖR SVERIGES TEGELINDUSTRIFÖRENING

Redaktionskommitté: Direktör H. Ström, Vänersborg,
Direktör K. Wråke, Malmö, Kapten C. E. Camitz, Sala.
Redaktör och ansv. utgivare: Civilingenjör R. Elgenstierna.
Redaktionssekreterare: Ingenjör H. Edman.
Redaktion och expedition: Engelbrektsg. 29, Stockholm Ö.
Tel. 10 80 51.
Återgivande av text och bilder ur Tegel är tillåtet om tidskriftens namn anges.

Tidskriften Tegel utkommer med 6 nummer per år och är organ för Sveriges Tegelindustriförening. Föreningen är denna industris branschorganisation och omfattar 165 tegelbruk över hela landet, vilka tillsammans svara för omkring 90 proc. av tegelproduktionen.
Intresserade erhålla tidskriften kostnadsfritt om namn och adress meddelas. Redaktionen är tacksam för anmälningar om eventuella dubbelexpedieringar och adressförändringar.

Innehåll:

Sid.

Försök med ytbehandling av tegel med silikonpreparat 70
av assistent Åke Eklind

Motellet "Gyllene Ratten" .. 74
av arkitekt Ole Helweg

Villa i Uppsala 80
av byggnadsingenjör Rune L. Agdler

Annonsörer:

AB Åbjörn Andersson, Svedala
AB Fjugesta Nya Tegelbruk, Fjugesta
AB Förenade Tegelbruken, Linköping
AB Harge Bruk, Hammar
AB Nabbensbergs Tegelbruk, Vänersborg
AB P. Olsson & Co, Hälsingborg
Sala Tegelbruks AB, Sala
AB Skånetegelbrukens Centralkontor, Malmö
Slottsmöllans Tegelbruk, Halmstad
Carl Ström AB, Stockholm
Svenska Cementföreningen, Malmö
Tegelbrukens Försäljnings AB, Stockholm
Tegelkontoret i Borås, Borås
Tenggrenstorps Tegelbruk, Vänersborg
Thilénbolagen, Värnamo
Tegelbruksaktiebolaget Walla-Katrineholm, Katrineholm
Weberöds Nya Tegelbruks AB, Veberöd

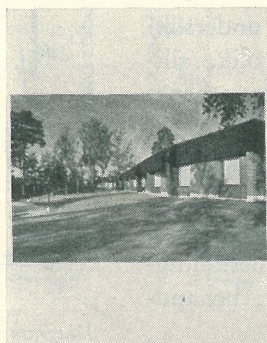
Tryckeri AB Thule, Stockholm 1957

Tillåtna påkänningar för 14 cm tjocka tegelväggar.

Kungl. Byggnadsstyrelsen har fastställt tillåtna påkänningar för 14 cm tjocka väggar av tegel med formatet 20 × 14 × 8,5 cm (20-tegel). Påkänningarna uppgår i runt tal till 50% av motsvarande värden för 1-stens väggar av fulltegel. Detta innebär att man i klass A får tillåta en tryckpåkänning av 9 kg/cm² för ett tegel med en tryckhållfasthet av 360 kg/cm². Murningen skall utföras med KC-bruk.

Den stora bärförmågan gör det möjligt att i hus om 3—4 våningar utföra såväl de yttre som de inre bärande väggarna av tegel med en tjocklek av endast 14 cm.

Som bilaga i detta nr medföljer Byggnadsstyrelsens skrivelse om nämnda påkänningar. Ytterligare exemplar av skrivelsen kan beställas genom Tegelindustriens Centralkontor AB, Engelbrektsgatan 29, Stockholm Ö. Telefon 10 76 51, 10 80 51.

På omslaget:
Motellet Gyllene Ratten
Foto: Sweden Illustrated

Å R G Å N G 46
N R 5 1956

FÖRSÖK MED YTBEHANDLING AV TEGEL MED SILIKONPREPARAT

av assistent Åke Eklind

Tegel är ett poröst material. En yttervägg byggd av tegelstenar kan därför i viss utsträckning släppa igenom luft och vatten. Mängderna äro visserligen relativt små, men betydelsefulla för att förhindra kondensation av rumsfukt på väggarnas insida m. m. Möjligheten finns också att vatten tränger in genom teglet vid t. ex. ihållande slagregn. Samma sak kan givetvis hända med andra byggnadsmaterial, men endast tegel kommer att omtalas här. Inträngande av vatten beror i allmänhet på dåligt fyllda fogar, vilket vi dock i detta fall bortse ifrån. Man har sedan länge försökt förhindra fuktgenomslag på grund av regn genom att behandla tegelmurarnas fasadytor med olika preparat. Gemensamt för dessa ämnen har varit att de i större eller mindre omfattning täppt till teglets porer och därför hindrat fukten att vandra ut ur muren med ty åtföljande fuktbildningar på bl. a. tapeter.

På senare år har man inom flera områden börjat använda silikoner, vilka ha god beständighet mot vatten, värme och kemiska angrepp förutom sina goda elektriska egenskaper. Vid behandling av tegelprodukter har silikonernas vattenavvisande förmåga haft största betydelsen. Man har därför i en del regnrika trakter behandlat bl. a. tegelstensväggar med silikoner. I vissa fall har god effekt erhållits, i andra fall har effekten varit mindre god och i några fall har skäl funnats att misstänka skadlig inverkan genom behandlingen.

På laboratorier i flera länder framför allt i Tyskland och Schweiz har man utfört undersökningar för att få en uppfattning om olika silikoners inverkan på bl. a. tegelprodukters benägenhet för vattenabsorption.

För några år sedan gjordes ett par enkla försök vid Tegellaboratoriet med avsikt att utröna om teglets porer täpps till genom silikonbehandling. Dessutom gjordes ett par frostbeständighetsundersökningar på murtegelstenar, behandlade med olika silikoner.

Vattensugning och -avdunstning

Först utfördes bestämningar på vattensugningsförmågan hos tegelstenar, vilka behandlades med två olika silikonpreparat och med obehandlade tegelstenar för jämförelse. 20 st röda fulltegelstenar sågades mitt itu parallellt med kopyptorna. 10 + 10 halva tegelstenar målades två gånger med resp. silikonpreparat och fingo sedan torka vid rumstemperatur en vecka, därefter vid 110° C till konstant vikt, vilket senare även skedde med 10 st obehandlade halvstenar. Dessa 20 halva tegelstenar plus de 10 obehandlade ställdes så på kopyptorna i vatten till 3 cm:s höjd och viktökningen bestämdes efter olika tidsintervall. Resultaten framgå av diagram I a, där medianvärdena använts för resp. kurvor. Medianvärdet användes i stället för medelvärdet, då differensen i vattensugning mellan enskilda tegelstenar var stor. De med silikon 1 behandlade skilde sig exceptionellt mycket. Vattensugningen var här efter 24 tim. högst 185 g och lägst 5 g. Vid vattenlagring (stenarna helt under vatten) i 23 tim. absorberade de obehandlade tegelstenarna i medeltal 328 g vatten, de med silikon 1 behandlade 216 g och de med silikon 2 behandlade 267 g. Variationerna inom grup-

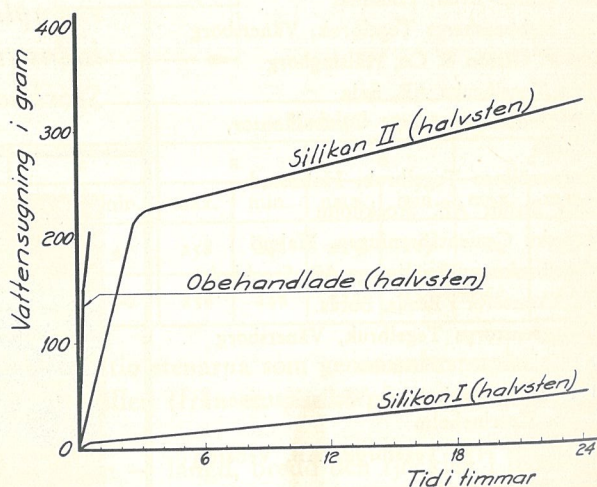

Diagram I a.

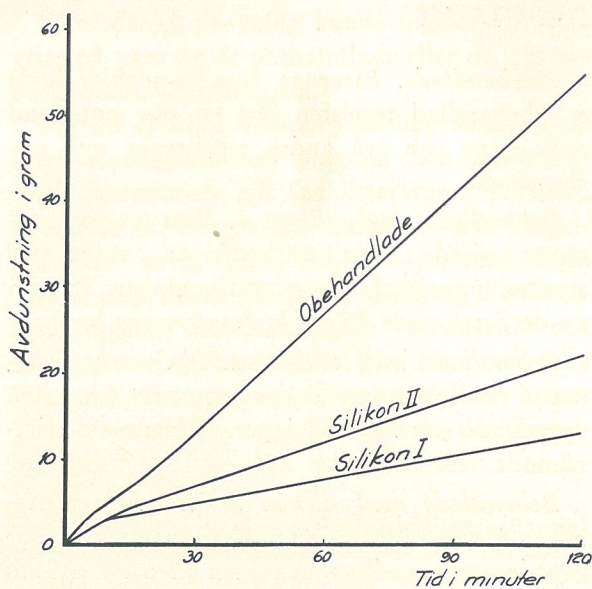

Diagram I b.

perna voro vid detta prov normala. Som framgår av diagram I a suga de behandlade tegelstenarna upp vatten långsammare än de obehandlade.

Ett enkelt försök gjordes för att bestämma vattenavdunstningen. Tegelstenarna fingo ligga helt under vatten i ett dygn, så torkades de med en fuktig duk, vägdes och placerades framför en fläkt. Efter olika tidsintervall vägdes tegelstenarna. De tre grupperna behandlades på samma sätt. Resultatet framgår av diagram I b.

Av diagram I b framgår att de behandlade tegelstenarna avge vatten långsammare än de obehandlade.

Då de med silikon 1 behandlade halva tegelstenarna sögo upp vatten långsammast, gjordes

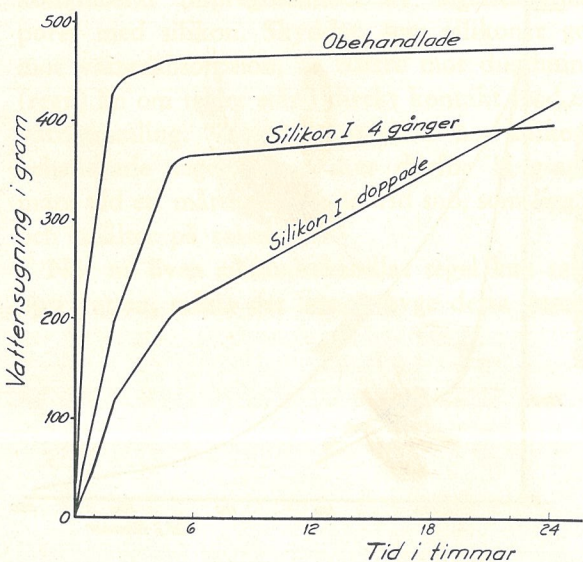

Diagram II a.

ytterligare försök med denna silikon. Nio hela tegelstenar provades först obehandlade, sedan 4 ggr målade med silikon 1 och till sist ytterligare doppade en minut i silikon 1. Dessa tegelstenar voro ej så jämna i ytan, som de förut provade. Före vattensugningen torkades tegelstenarna vid 110°C till konstant vikt. Och före avdunstningsförsöket fingo de ligga under vatten i 4 dygn.

Vattensugningsförsöket utfördes på samma sätt, som tidigare omtalats. Vattenavdunstningen däremot utfördes i ett specialbyggt torkskåp, där temperaturen var ca 20°C och lufthastigheten ca 2 m/sek. Samtliga nio tegelstenars vikt dvs. varje grups vikt avlästes på en specialbyggd våg.

Av diagram II a framgår vattensugningen och av diagram II b vattenavdunstningen.

Sam framgår av diagram II a, där medelvärdena använts för ritande av kurvan, har denna kraftigare silikonbehandling mindre inverkan på dessa stenar än den i föregående försök på de tegelstenarna. En av provkropparna sög emellertid vatten mycket långsammare än de övriga. Redan efter 24 timmar är i detta fall differensen i vattensugning mellan obehandlade och silikonbehandlade tegelstenar, som synes, på väg att utjämnas, och efter 2 dygn är differensen ännu mindre.

Av diagram II b framgår att vattenavdunstningen sker något långsammare från silikonbehandlade stenar än obehandlade.

Senare har ett tredje silikonpreparats inverkan på tegels vattensugningsförmåga och vattenavdunstningsförmåga gjorts. Först gjordes bestäm-

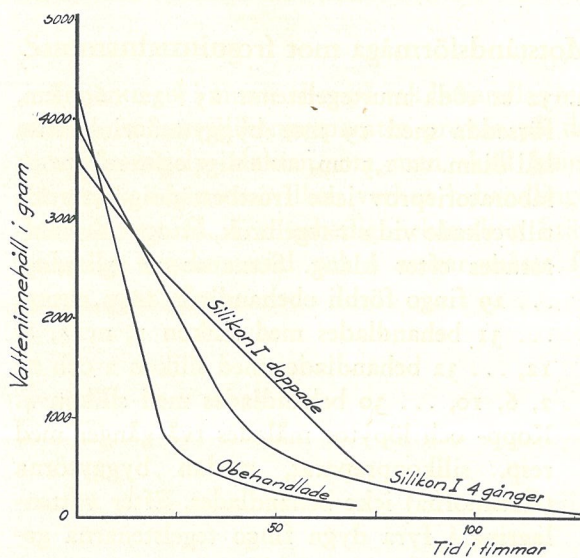

Diagram II b.

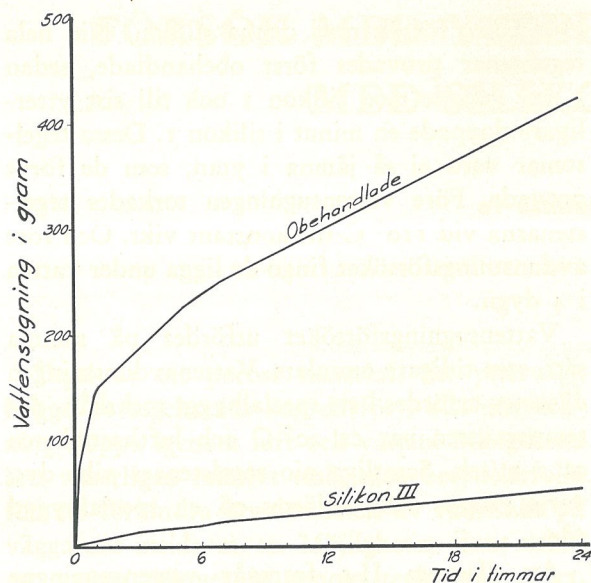

Diagram III a.

ningarna på nio stycken obehandlade hela fulltegelstenar med ojämn yta. Därefter behandlades tegelstenarna två gånger med silikon 3, fingo torka en vecka i rumsatmosfär, sedan vid 110°C till konstant vikt, och bestämningarna upprepades. Resultatet framgår av diagram III a och III b.

Av diagram III a framgår att tegelstenarna efter behandling med silikon 3 sög upp vatten avsevärt långsammare än utan behandling.

Mätresultaten i de olika diagrammen äro ej direkt jämförbara, ty de olika provningarna ha skett på olika tegelstenssorter. Man torde dock ur diagrammen kunna utläsa att silikon 3 har kraftigaste effekten, då det gäller att förhindra vattensugning och vattenavdunstning.

Motståndsförmåga mot frost

A. 32 st röda murtegelstenar $25 \times 12 \times 6,5$ cm, försedda med 19 mot byggytan vinkelräta hål diam. ca 1,5 cm, av enligt erfarenhet och laboratorieprov icke frostbeständig sort och tillverkade vid ett tegelbruk, uttogs och numerades efter klang. Stenarna nr 1, 5, 9, ... 29 fingo förbli obehandlade, nr 3, 7, 11, ... 31 behandlades med silikon 1, nr 4, 8, 12, ... 32 behandlades med silikon 2 och nr 2, 6, 10, ... 30 behandlades med silikon 4. Kopp- och löpytor målades två gånger med resp. silikonpreparat, medan byggytorna (flatsidorna) icke behandlades. Efter vattenlagring i fyra dygn fingo tegelstenarna genomgå 25 frysningscykler.

RESULTAT

Obehandlade. Efter 25 frysningscykler hade en obehandlad tegelsten fått en stor upprepad avflagnings och två andra tegelstenar små avflagnings.

Behandlade med silikon 1. Fem av tegelstenarna visade stora avflagnings, varav tre stycken upprepade, stora avflagnings. På två av de sistnämnda frös hela fasadytorna bort.

Behandlade med silikon 2. Sju av tegelstenarna visade stora avflagnings, varav 6 stycken upprepade stora avflagnings. På ett av de sistnämnda frös fasadytan av.

Behandlade med silikon 4. Tre av tegelstenarna visade stora avflagnings, varav en upprepade, stora avflagnings. En annan tegelsten visade en liten avflagnings.

De silikonbehandlade tegelstenarna skadades vid detta försök kraftigare än de obehandlade. I flera fall sprängdes det silikonbehandlade skiktet bort under provningen.

B. 20 st röda fulltegelstenar av enligt praktisk erfarenhet och laboratorieprov frostbeständig sort och tillverkade vid ett tegelbruk uttogs och numerades efter klang. Stenarna nr 1, 3, 5, ... 19 fingo förbli obehandlade, medan nr 2, 4, 6, ... 20 behandlades med silikon 1. Kopp- och löpytorna målades två gånger med silikonpreparat och byggytorna tätades genom upprepad målning med asfaltlack. Efter vattenlagring under fyra dygn fingo tegelstenarna genomgå 50 frysningscykler.

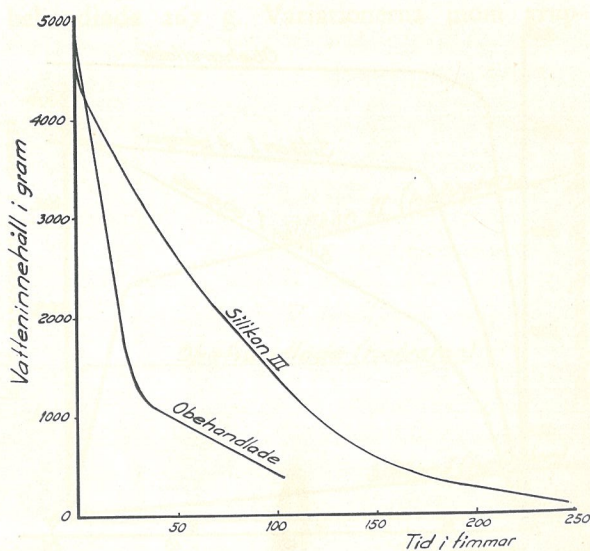

Diagram III b.

Efter denna provning kunde inga skador påvisas på vare sig de obehandlade eller de silikonbehandlade tegelstenarna.

För att ej trötta läsaren med uppräknande av försöksbetingelser och diagram hänvisas eventuellt intresserade till facklitteraturen i ämnet, t. ex. Dr K. Bergmanns artikel i "Die Ziegelindustrie" nr 2, 1956, sid. 47—50, med titeln "Kann man durch Silicon-Behandlung die Frostbeständigkeit von Dachziegeln verbessern?" och Dr E. Amreins föredrag vid V:e Internationella Keramiska Kongressen i Wien, 1956, över ämnet "Die Verwendung von Siliconen in der Ziegelindustrie".

Erfarenheter av silikonbehandling av tegel

Som tidigare nämnts suger tegelstenar, som behandlats med silikon, upp vatten långsammare än obehandlade. Verkningsgraden är beroende av teglets förmåga att suga upp silikonet, vilket varierar med många faktorer såsom skärvens täthet och ytbeskaffenhet, behandlingsmetoden samt silikonens art, utspädning och lösningsmedel. En behandlad tegelsten suger även totalt upp mindre mängd vatten än den obehandlade. Vid några försök visade sig minskningen vara proportionell mot den impregnerade volymen av tegelstenarna. Idealet vid behandling med silikon förefaller därför vara att alla tegelproduktens porer blir impregnerade. Silikonlösningen måste då vara mycket utspädd, så att porerna ej täpps till utan endast får en mycket tunn beläggning av silikon. Men murbruket måste fästa ordentligt, följaktligen bör behandlingen ske på den färdiga tegelstensmuren, vilket komplicerar impregnerandet av tegelstenarnas porer med silikon. Skyddet, som silikon ger mot vattenabsorption, är bättre mot duschning (regn) än om teglet står i direkt kontakt med en vattensamling. Vattenabsorptionen hos silikonbehandlade tegelpannor sker därför långsammare vid ett måttligt regn än vid snö, som ligger och smälter på taket.

När nu även silikonbehandlat tegel kan taga upp vatten, måste det kunna avge detta vatten

igen. Av diagrammen framgick att detta sker långsammare än hos det obehandlade teglet. Man finner alltså att problemet blir att väga den långsammare absorptionen mot den likaledes långsammare avdunstningen. När det gäller tegelstensmurar blir fogarnas fyllnadsgrad också av stor betydelse. Ty om vatten lätt kan tränga in genom dåligt fyllda fogar och sugas upp av obehandlade ytor och sedan har svårt att avdunsta genom de behandlade ytorna, har man ju fått en försämring av muren. Bl. a. ökar risken för frostsador.

Missfärgande salter förekommer sällan i svenskt tegel. I de fall där sådant finns, skulle man kunna få en förbättring genom silikonbehandling. Salterna skulle nämligen kunna avsätta sig innanför silikonskiktet.

Den viktigaste frågan när det gäller behandling av tegel med olika preparat är frostbeständighetsfrågan. Vid de relaterade försöken frös de icke frostbeständiga tegelstenarna sönder kraftigare om de behandlats med silikon. De frostbeständiga tegelstenarna däremot visade ingen skillnad. Intressant var i det förra fallet, att flera av de behandlade stenarna fröso sönder där silikonskiktet tog slut. Det föreföll som om isen hade skjutit bort det silikonbehandlade skiktet, men även utvidningsförhållandena torde här vara av betydelse. Av detta kan man tro att det är olämpligt att silikonbehandla tegel. Emellertid har i vissa fall erhållits goda resultat, varför denna tanke måste anses vara felaktig. Skäl finns dock till att vara mycket försiktig och först prova sig fram, ty försök har visat att ett silikonpreparat, som är lämpligt för en tegelsort, ej är lämpligt för en annan.

Sammanfattning

Innan tegel i murar eller på tak behandlas med silikon, måste silikonpreparatet provas på den speciella tegelprodukten, om man skall kunna förutsäga *något* om vilken verkan behandlingen kommer att få. För enhetlig behandling krävs enhetligt tegelmaterial och i murar måste fogarna vara täta.

MOTELLET "GYLLENE RATTEN"

av arkitekt Ole Helweg, Danmark

Motellet "Gyllene Ratten" utanför Stockholm representerar det första försöket på att i Stockholms närhet introducera den motell- och värds-husform, som i Amerika sedan mitten på 30-talet i förbindelse med bilismens utveckling har blivit allt dominerande.

När man för 4 år sedan började diskutera möjligheterna för motell i Sverige, räknade man med en optimistisk siffra på 1 bil för var 5:e familj. Snart är siffran 1 bil för varje familj icke orimligt optimistisk, och frågan är om icke flera bilar per familj icke i framtiden blir en realitet, man får räkna med.

Detta innebär, att reselivet och semesterlivet så småningom kommer att taga helt andra former än för blott 15—20 år sedan. Det är icke

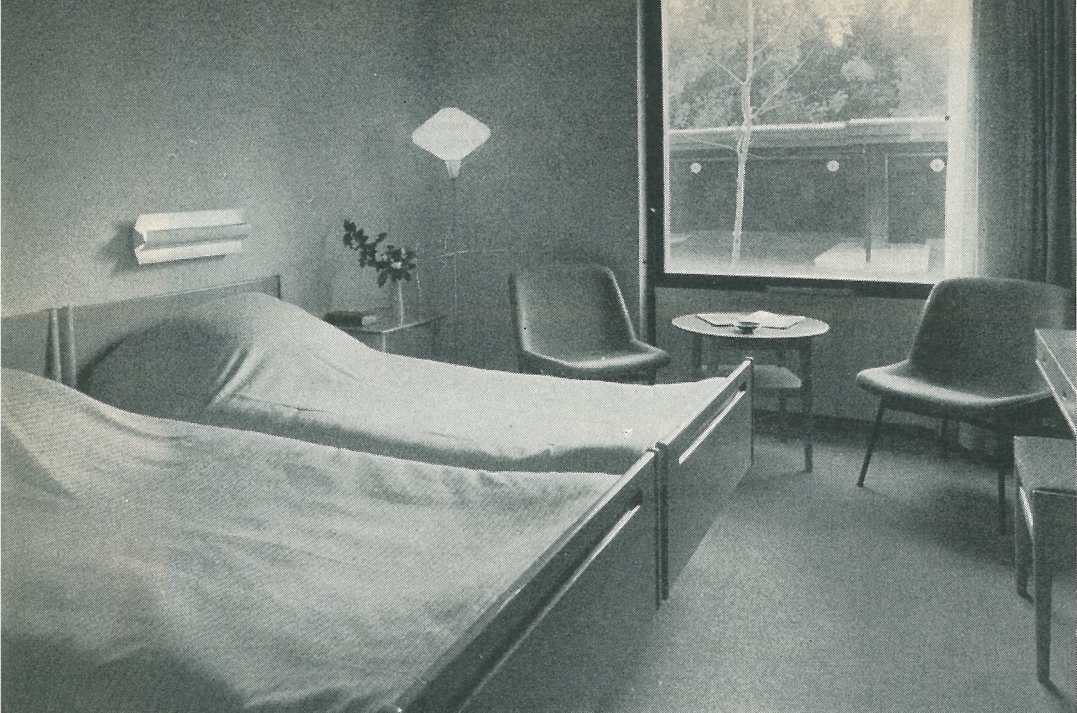
avgörande för en bilist, om hans nattlogi ligger i stadens centrum. Det är av större betydelse, att han har lätt att parkera och slipper bära sitt bagage långa vägar från parkeringsplatsen till ett centralt beläget hotell. Bilister blir bekväma, för att icke säga lata, och man ser i Amerika ofta bilar inredda på så sätt, att baksätena fungerar som garderob, så att bilisten vid framkomsten till kvällens motell endast tager med sig tandborsten från handskfacket.

Den, som har upplevat en lång resa med bil från motell till motell, kan berätta om känslan av fritt vagabondliv, som knappast har existerat i världen sedan man med hyrda posthästar reste från värds-hus till värds-hus genom kontinenterna.

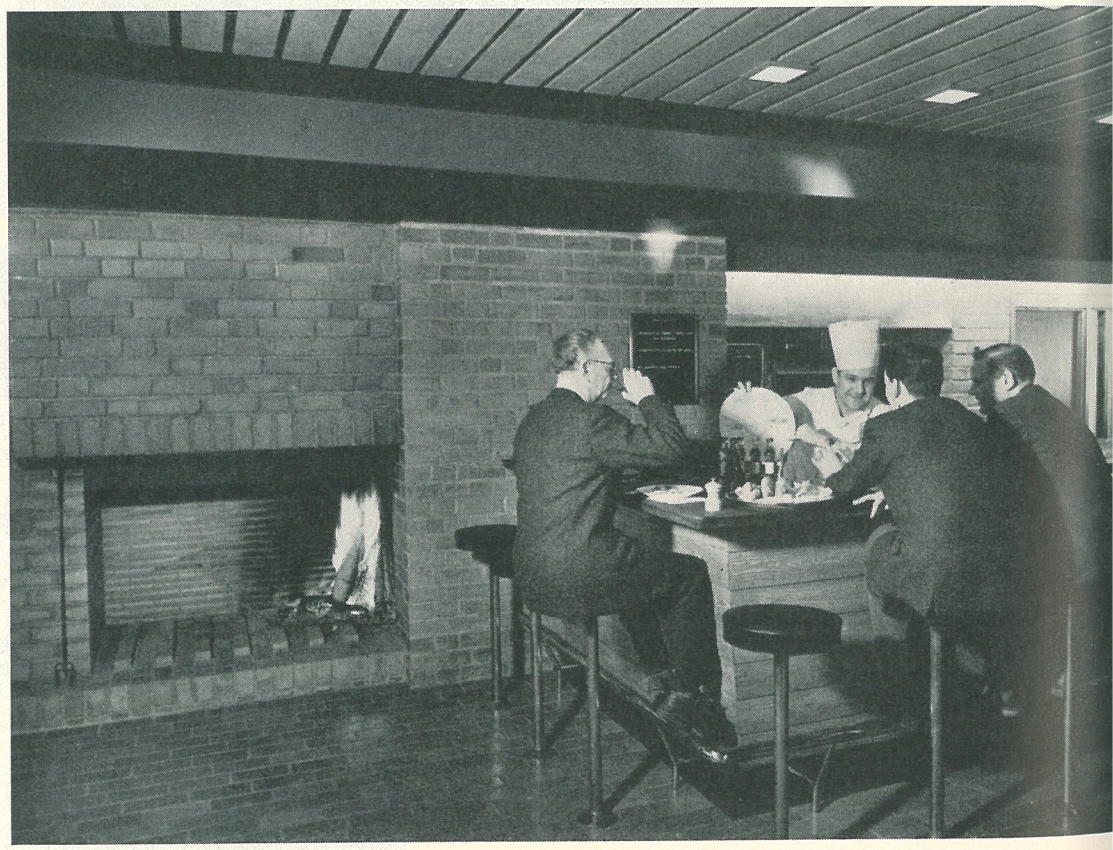
Det är givet, att en sådan hotellform kräver

Vinjettbilden visar motellet Gyllene Ratten, sett från Södertäljevägen — "Riksettan". Anläggningen är uppförd av spånat fasadtegel från Sundsviks Bruk AB. T. h. Varje gäst har eget parkeringsutrymme för sin bil i omedelbar anslutning till den separata ingången till sovrummet. Bilen parkeras under ett utskjutande tak och man flyttar själv in sina väskor i rummet.

En smakfull och praktisk inredning är utmärkande för motellet som rymmer 45 rum med plats för 110 nattgäster.

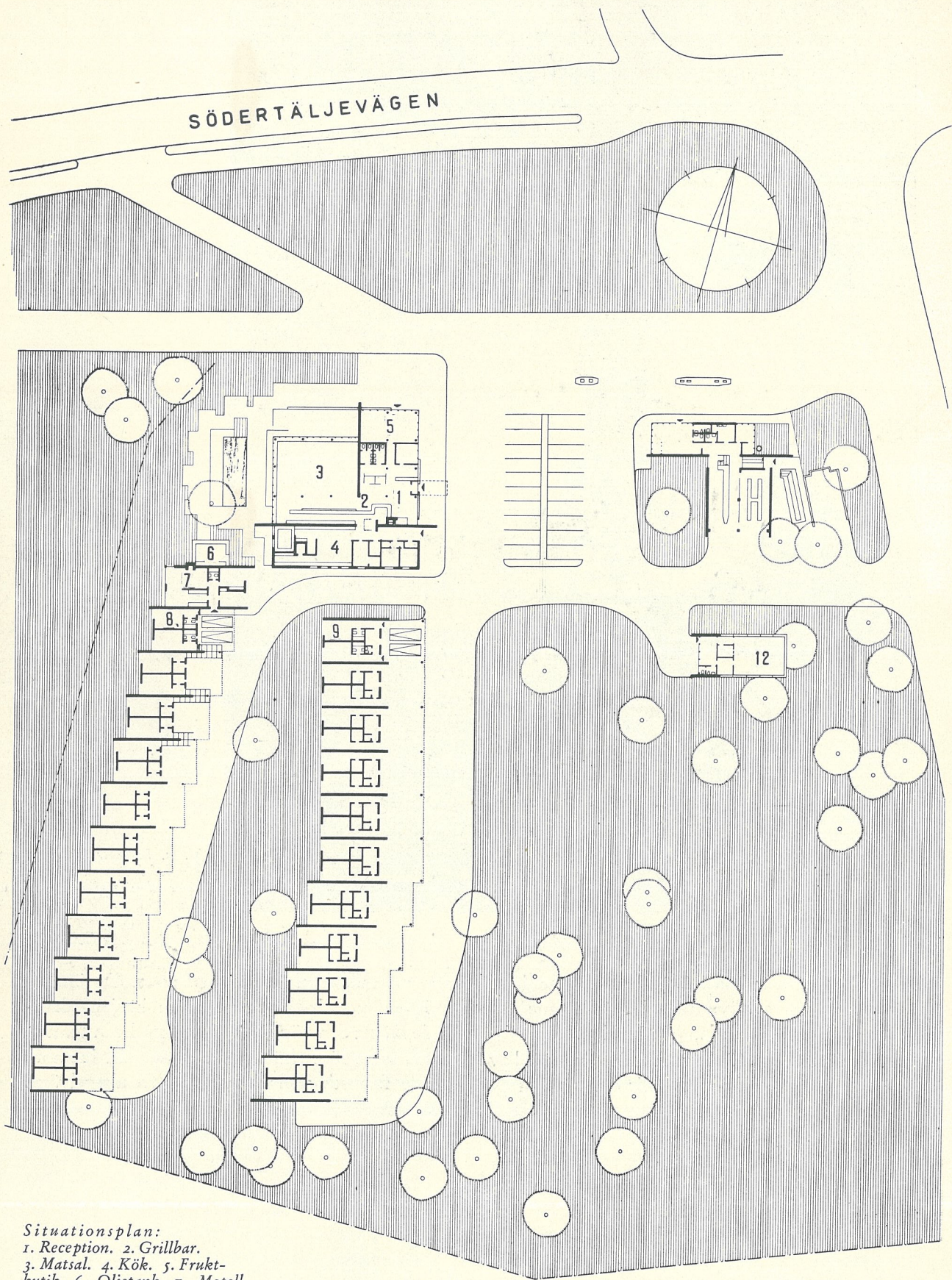

Brasan i den öppna spisen ger härlig värme för grillbarens gäster.

en annan miljö, en annan inredning och givetvis ett annat läge än det traditionella hotellet. Anläggningen skall stå i direkt förbindelse med landsvägen och hela planlösningen blir som följd av bilens natur rent horisontell i motsättning till det traditionella hotellet. Kravet om reklamvärde i form av elegans och ädla material

får vika till fördel för slitstyrka och kontakt med den omgivande naturen. Rumsservice, så som man har det på hotellen kan icke förekomma i samma utsträckning, varför man får räkna med, att resenärerna själva får bära sitt bagage ut och in. Mer eller mindre frivillig åverkan på byggnader och byggnadsdelar, såsom

Situationsplan:
 1. Reception. 2. Grillbar.
 3. Matsal. 4. Kök. 5. Frukt-
 butik. 6. Oljetank. 7. Motell-
 föreståndarens bostad. 8—9. Olika
 typer av dubbelrum.

T. b. Rumslängorna ligger inbäddade i en härlig skogsbacke bland björkar och tallar och den natursköna utsikten får en att glömma storstadens jäkt och närhet.

T. v. Interiör av matsalen varifrån man har god utsikt över den livliga trafiken på riksettan.

dörrar och väggar kan därför knappast undgås. Detta får man givetvis taga i betraktande vid planeringen av en sådan anläggning.

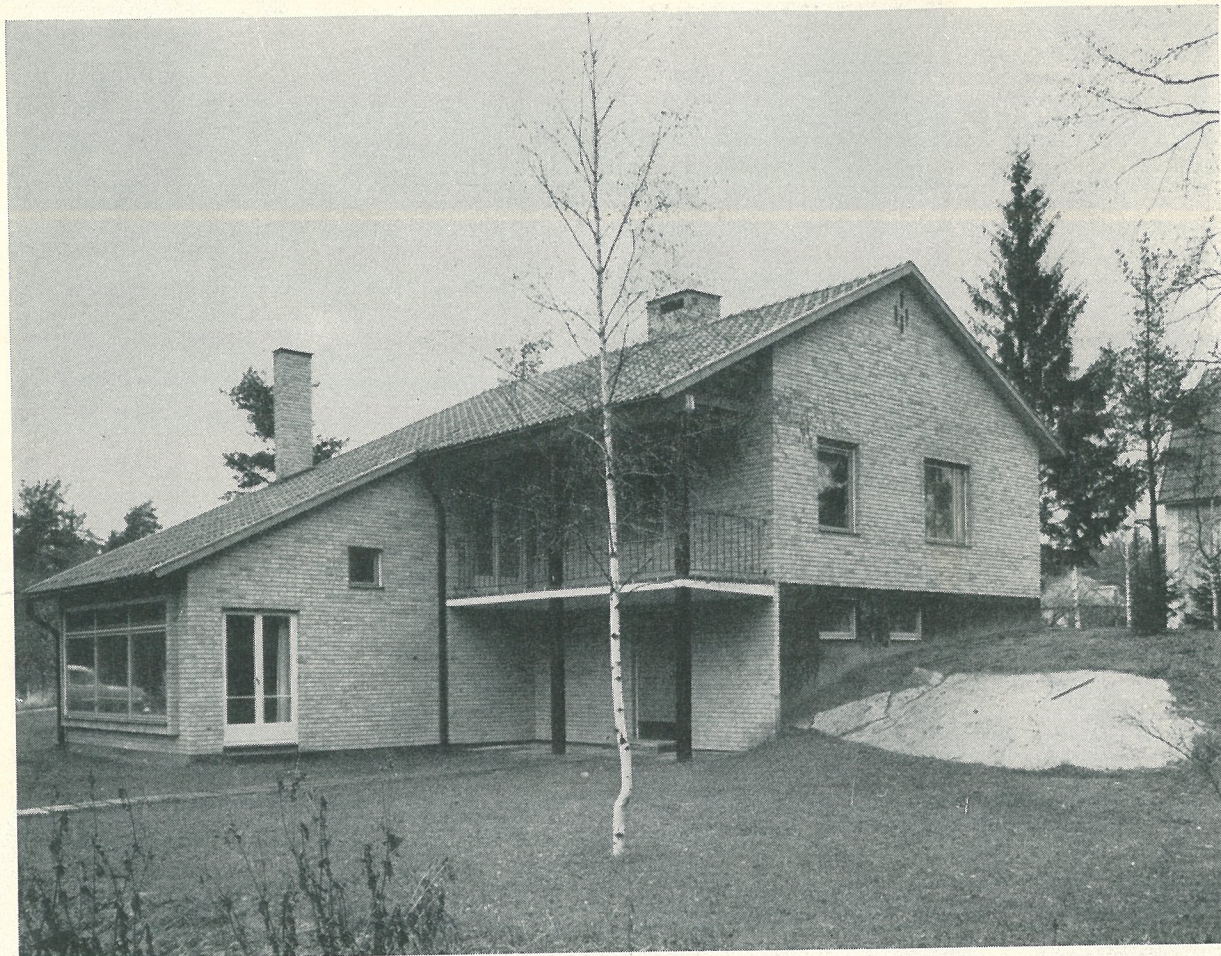
"Gyllene Ratten" är huvudsakligen uppförd av tegel och trä. Man har undvikit oljemålning av träpartier. Detta med tanke på att träet behandlat som trä genom slit med tiden får patina, som inom rimliga gränser faktiskt gör träet vackrare, varemot skadad oljefärg och lackering på trä ger intryck av förfall och dåligt underhåll. Vid valet av vägg- och golvmaterial, framför allt i restaurangdelen, har samma synpunkter varit utslagsgivande. Det är ofrånkomligt, att byggnaden kommer att utsättas för kraftigt slit, var-

för oputsade tegelväggar var en naturlig lösning.

Även motellrummen var från början planerade så, att den vägg, där bagageställ och toalett-bord, samt lösa fåtöljer var placerade, inomhus skulle framstå som obehandlad fasadtegelvägg. Troligen kommer det att bli så på framtida anläggningar, men man vågade vid denna anläggning ännu icke gå så långt.

Gyllene Rattens byggherre: Svensk Motell AB
 byggmästare: Bygg-Oleba
 värme, vatten, sanitet: AB Installator
 ventilation: AB Ventilator
 el-konsult: ASEA
 arkitekter: Börge Glahn & Ole Helweg

VILLA I UPPSALA

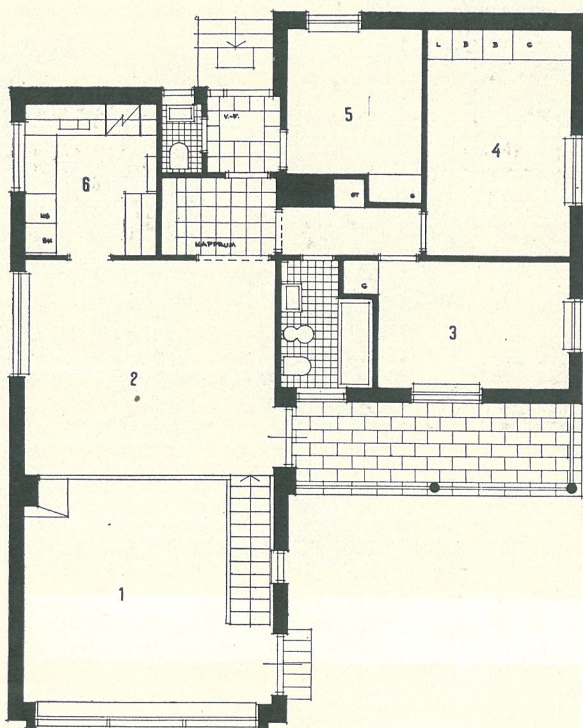
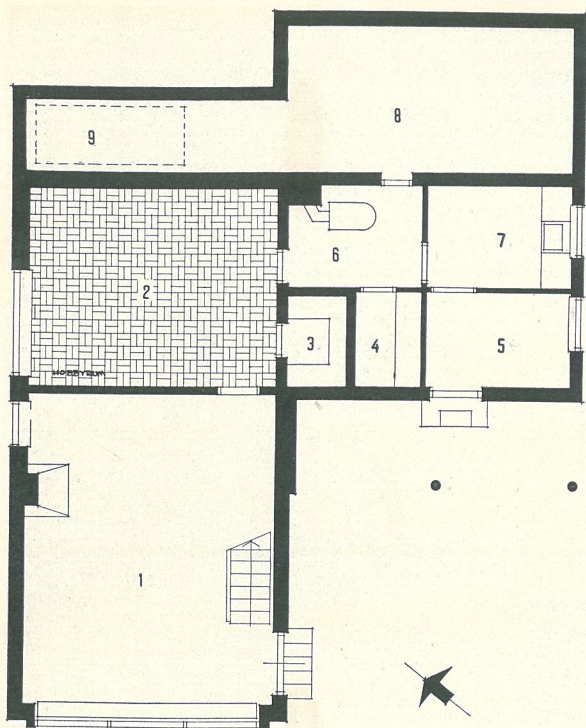
av byggnadsingenjör Rune L. Agdler

Genom inkorporering förvärvade Uppsala stad ett villaområde, vilket till största delen byggdes i början av 30-talet, beläget ca 2 km från Uppsalas centrala delar. Denna del av staden har tidigare icke haft sin vatten- och avloppsfråga löst, varför byggnadsförbud varit rådande. Sedan stadsplan upprättats och godkänts, sattes dessa arbeten igång och staden sålde ett flertal villatomter till hugade spekulanter. Antalet sökande till dessa tomter var vid försäljningstillfället mycket stort. Vi hade turen att få köpa en hörntomt på ca 1 000 m², som inte såg särskilt gästvänlig ut, med delvis sälgb vuxen kärmark och branta berghällar samt ett gott barrträdsbestånd. Trots detta föreföll uppgiften lockande, att projektera en bostad

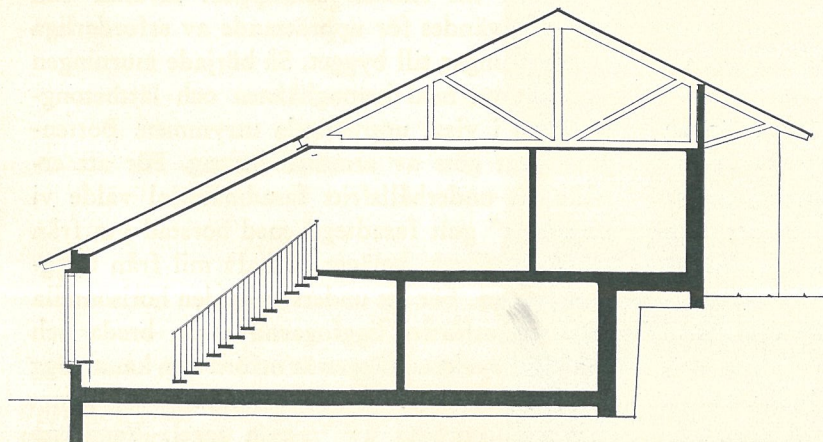
för vår familj, två vuxna och två barn, inom ramen för de statliga lånebestämmelserna.

Vid projekteringen stod det snart klart, att byggnaden skulle förläggas på tomtens norra och otillgängligaste del, så att det bildades ett stort uterum mot söder. Denna placering medförde vidare, att byggnaden kom att ligga i en bergsluttning, med en höjdskillnad på ca 2 m räknat från en övre plan berghäll till den lägre liggande kärmarken. Dessutom hade vi möjlighet att skapa en byggnadskropp med stor rymd samt förlägga huvudentrén vid det övre planet. Planlösningen uppdelades så, att i övre planet förlades ett kombinerat mat- och lekrum med matplatsen i omedelbar anslutning till köket och en altan med tak, där vi kunde äta under

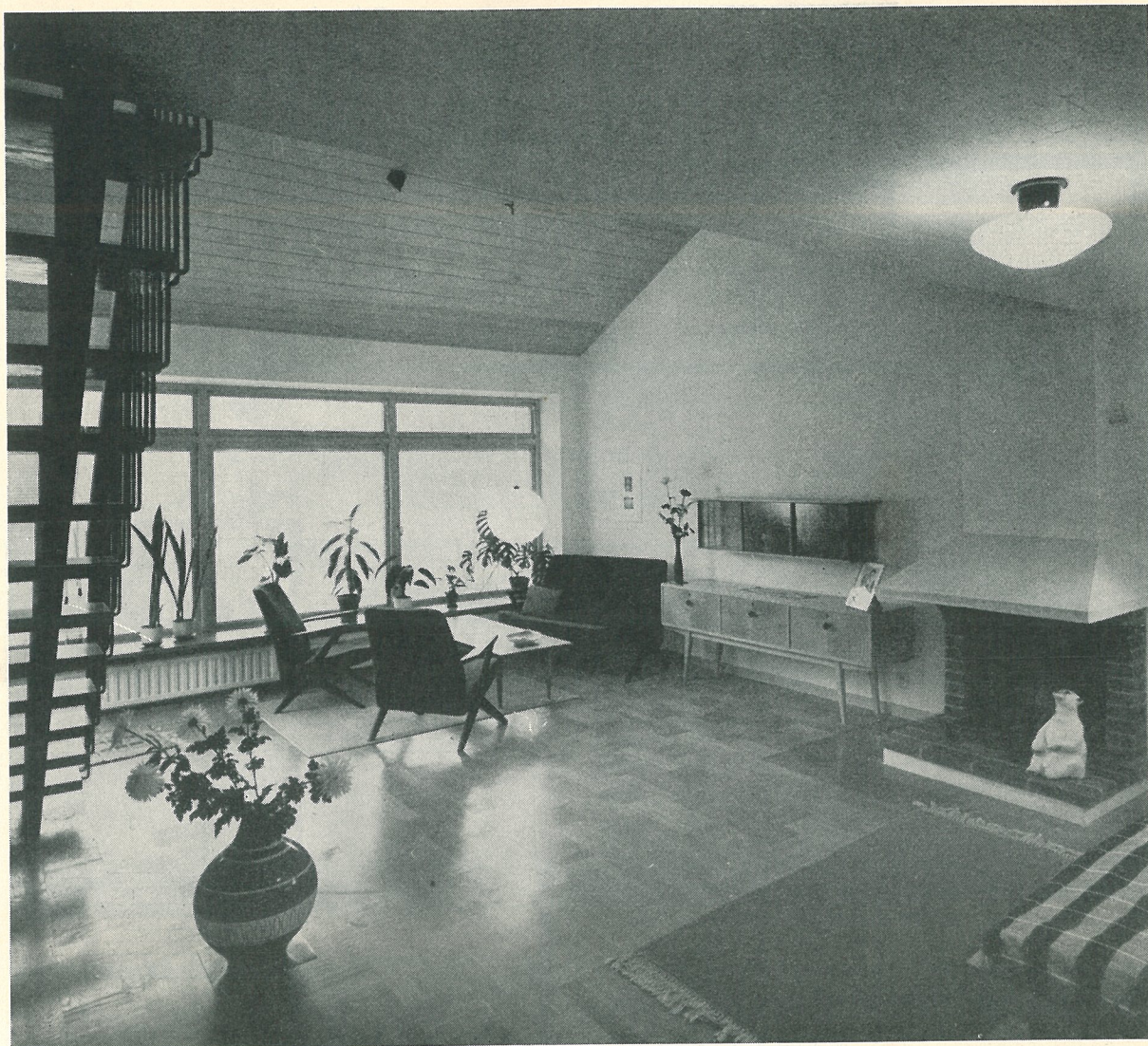
Källarplan i skala 1:150. 1. Vardagsrum. 2. Hobbyrum. 3. Matkällare. 4. Förråd. 5. Förvaringsrum. 6. Pannrum. 7. Tvättstuga. 8. Outgrävt. 9. Oljetank.

Bottenplan i skala 1:150. 1. Vardagsrum. 2. Matrum. 3—5. Sovrum. 6 Kök.

Sektion i skala 1:150.

sommarmånaderna, samt sovrumsavdelningen med ett rymligt badrum. Ett av sovrummen fick anslutning direkt till entrén med separat w.c. och kunde tjänstgöra som uthyrnings- eller gäst- rum. I det nedre planet förlades vardagsrummet med öppen trappförbindelse från matrummet, bl. a. inrett med en centralt belägen öppen spis samt direkt utgång till trädgården. De egentliga "källarlokalerna" måste decimeras starkt beroende på dryga sprängningskostnader och består av ett hobby- och arbetsrum samt övriga utrymmen enligt vidstående planer. Garagebyggnad kommer att uppföras fristående och förses med el-uppvärmning.

På eftersommaren 1954 sattes huset ut av byggnadsnämnden. Därefter följde en arbetsam

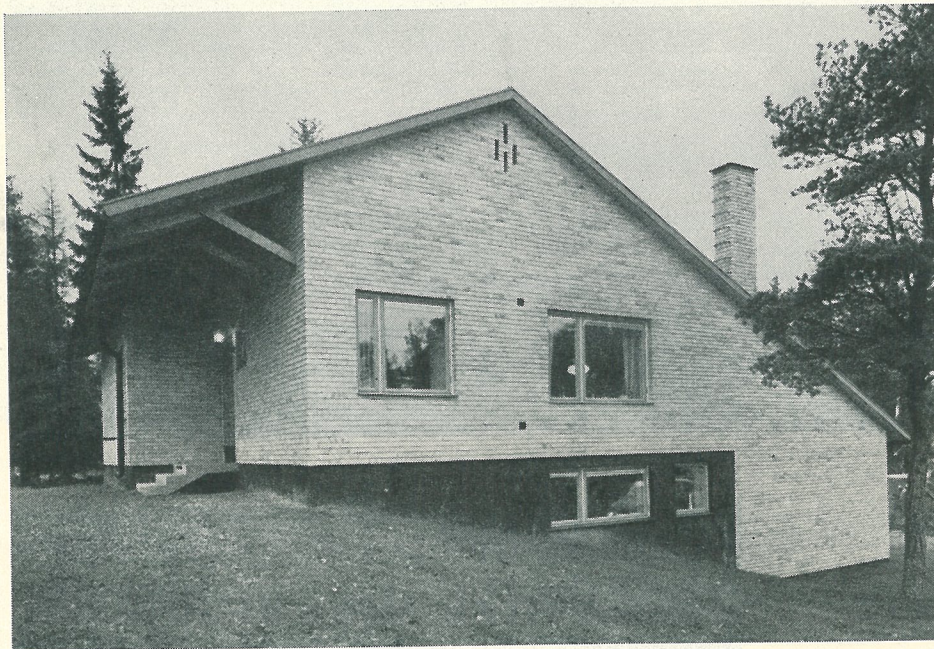
tid med trädfällning, sprängning samt stentransporter dels till utfyllnad på tomten, dels större stenblock till stadens stentippar. Kvällar och nätter användes för upprättande av erforderliga detaljritningar till bygget. Så började murningen av källaren med betonghålstén och lättbetong-isolering i vissa uppvärmda utrymmen. Bottenbjälklaget göts av armerad betong. För att er- hålla ett underhållsfritt fasadmateriel valde vi $\frac{1}{2}$ -sten 2" gult fasadtegel med borstad yta från Röbo tegelbruk, beläget en halv mil från byggnadsplatsen. För att understryka den horisontella effekten utfördes liggfogarna 2 cm breda och kraftigt tryckta. Väggen är utförd som kanalvägg med isolering av mineralull. Bärande vägg i vardagsrum murades av $\frac{1}{2}$ -sten tegel. Väggarna

Uppslagets bilder visar det rymliga vardagsrummet i två etage.

Hobbyrummet är ljust och rymligt och används även som kontor.

Exteriör från norr, där entrén skyddas av den springande takfoten.

putsades och målades två gånger med latexfärg, vilken visat sig tålig och tvättbar. I sovrummen uppsattes tapeter. Golv i entréutrymmen plastplattor, sovrum och kök enfärgad linoleum, samt i matrum och vardagsrum eklamellparkett. Altangolvet av svarta betongplattor med vita fogar. I hobbyrummet belades golvet med mörkrött 2" fasadtegel på flatan i holländskt mönster. Golvet plastbehandlades tre gånger, vilket gav ett gott resultat. Av samma tegelsort murades den öppna spisen i vardagsrummet. Spis-

kupan utfördes av direktgjuten betong med riven översida och slät undersida. Ovannämnda tegel levererades från Insjön i Dalarna. Vindsbjälklaget utfördes av trä och bekläddes med gipsplattor på undersidan. Yttertaket avtäcktes med tvåkupigt högrött taktegel. Sockel cementputsades och målades med asfatemulsion.

I april 1956 var huset inflyttningsbart. Som slutvinjett kan nämnas, att uppgiften varit stimulerande och lärorik för artikelförfattaren med tanke på kombinationen byggherre-projektör.